

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Закону України „Про внесення змін до Закону України
„Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування
на випадок безробіття” щодо недопущення скасування рівноправності
представництва держави, представників застрахованих осіб та роботодавців
в управлінні страхуванням на випадок безробіття”,
внесеного до Верховної Ради України народними депутатами України
Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та Гнатенком В. С.
реєстр. № 3115-1 від 13.03.2020
(перше читання)

1. Законопроект не підтримується.

2. Метою проекту акта, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є недопущення скасування паритетності представництва держави, застрахованих осіб та роботодавців в управлінні страхуванням на випадок безробіття на відміну від пропозиції посилення ролі держави у сфері управління цим видом страхування, що передбачено проектом Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” (реєстр. № 3115 від 24.02.2019), внесеного народними депутатами України Третьяковою Г. М., Струневичем В. О. та іншими, до якого поданий проект є альтернативним.

У зв’язку з цим не вбачається можливим з’ясувати мету пропозиції стосовно заміни принципу паритетності представників усіх суб’єктів управління загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням на принцип рівноправності (рівності) у такому управлінні. Варто зазначити, що термін „рівноправність (рівність)” не визначено чинним законодавством у сфері загальнообов’язкового державного соціального страхування і він потребує уточнення.

Також законопроектом передбачено, що:

засідання правління Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд) є правомочним, якщо на ньому присутні більшість членів правління від кожної сторони;

керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, входить до складу правління Фонду з правом дорадчого голосу;

правління Фонду розглядає кандидатури на посади керівника виконавчої дирекції Фонду та його заступників і дає згоду на їх призначення в установленому порядку;

у разі потреби орган державного нагляду має право вимагати скликання позачергового засідання правління Фонду.

Потрібно зазначити, що Міністерством соціальної політики підтримується проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” (реєстр. № 3115 від 24.02.2020) як такий, що дає змогу оптимізувати роботу правління Фонду, посиливши відповідальність держави за прийняті ним рішення.

Зазначаємо, що міжнародними документами, зокрема, положеннями статті 72 Конвенції МОП про мінімальні норми соціального забезпечення № 102, передбачено можливість того, що управління соціальним забезпеченням (страхуванням) проводиться закладом, який перебуває під державним контролем, або урядовим відомством, відповідальним перед законодавчим органом. При цьому представники захищених (застрахованих) осіб беруть участь в управлінні прямо чи непрямо як радники на визначених умовах.

У більшості європейських країн, як і передбачено міжнародними документами, фонди мають статус державних органів. Представники профспілок і роботодавців беруть участь в управлінні фондами у складі консультативних та наглядових органів (у країнах Центральної та Східної Європи, Росії, країнах Балтії).

Модель управління фондами як самоврядними організаціями на паритетних засадах представниками держави, застрахованих осіб і роботодавців за час дії в Україні не виявила себе достатньо ефективною, про що свідчить неодноразове відтермінування рішення про перехід на таку систему управління Пенсійним фондом України.

Як свідчить світовий досвід, останніми роками спостерігається зменшення впливу соціальних партнерів на формування політики у сфері соціального захисту і зайнятості та їхньої ролі в управлінні державним соціальним страхуванням.

Водночас підвищується роль недержавного соціального страхування, зокрема, професійного та приватного, управління яким з мінімальним втручанням держави забезпечується представниками роботодавців та працівників.

Міністр

_____ 2020 р.

 М. Лазебна

